

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే దశమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే దశమోఽధ్యాయః ॥

శౌనక ఉవాచ

హత్వా స్వరిక్థస్పృధ ఆతతాయినో

యుధిష్ఠిరో ధర్మభృతాం వరిష్ఠః ।

సహానుజైః ప్రత్యవరుద్ధభోజనః

కథం ప్రవృత్తః కిమకారషీత్తతః ॥ 1 ॥

సూత ఉవాచ

వంశం కురోర్వంశదవాగ్నినిర్వృతం

సంరోహయిత్వా భవభావనో హరిః ।

నివేశయిత్వా నిజరాజ్య ఈశ్వరో

యుధిష్ఠిరం ప్రీతమనా బభూవ హ ॥ 2 ॥

నిశమ్య భీష్మోక్తమథాచ్యుతోక్తం

ప్రవృత్తవిజ్ఞానవిధూతవిభ్రమః ।

శశాస గామింద్ర ఇవాజితాశ్రయః

పరిధ్యుపాంతామనుజానువర్తితః ॥ 3 ॥

కామం వవర్ష పర్జన్యః సర్వకామదుఘా మహీ ।

సిషిచుః స్మ ప్రజాన్ గావః పయసోధస్వతీర్ముదా ॥ 4 ॥

నద్యః సముద్రా గిరయః సవనస్పతివీరుధః |
ఫలంత్యోషధయః సర్వాః కామమన్వృతు తస్య వై || 5 ||

నాథయో వ్యాధయః క్లేశా దైవభూతాత్మహేతవః |
అజాతశత్రావభవన్ జంతూనాం రాజ్ఞి కర్హిచిత్ || 6 ||

ఉషిత్వా హస్తినపురే మాసాన్ కతిపయాన్ హరిః |
సుహృదాం చ విశోకాయ స్వసుశ్చ ప్రియకామ్యయా || 7 ||

ఆమంత్ర్య చాభ్యనుజ్ఞాతః పరిష్వజ్యాభివాద్య తం |
ఆరురోహ రథం కైశ్చిత్పరిష్వక్తోఽభివాదితః || 8 ||

సుభద్రా ద్రౌపదీ కుంతీ విరాటతనయా తథా |
గాంధారి ధృతరాష్ట్రశ్చ యుయుత్సుర్గౌతమో యమౌ || 9 ||

వృకోదరశ్చ ధౌమ్యశ్చ స్త్రియో మత్య్ససుతాదయః |
న సేహిరే విముహ్యంతో విరహం శార్ఙ్గ ధన్వనః || 10 ||

సత్సంగాన్ముక్తదుఃసంగో హాతుం నోత్సహతే బుధః |
కీర్త్యమానం యశో యస్య సకృదాకర్ణ్య రోచనం || 11 ||

తస్మిన్న్యస్తధియః పార్థాః సహేరన్ విరహం కథం |
దర్శనస్పర్శసంలాపశయనాసనభోజనైః || 12 ||

సర్వే తేఽనిమిషైరక్షైస్తమనుద్రుతచేతసః |
వీక్షంతః స్నేహసంబద్ధా విచేలుస్తత్ర తత్ర హ || 13 ||

న్యరుంధన్నుద్గలద్బాష్పమౌత్కంఠ్యాద్దేవకీసుతే |
నిర్యాత్యగారాన్నోఽభద్రమితి స్యాద్బాంధవస్త్రియః || 14 ||

మృదంగశంఖభేర్యశ్చ వీణాపణవగోముఖాః |
ధుంధుర్యానకఘంటాద్యా నేదుర్దుందుభయస్తథా || 15 ||

ప్రాసాదశిఖరారూఢాః కురునార్యో దిదృక్షయా |
వవృషుః కుసుమైః కృష్ణం ప్రేమవ్రీడాస్మితేక్షణాః || 16 ||

సితాతపత్రం జగ్రాహ ముక్తాదామవిభూషితం |
రత్నదండం గుడాకేశః ప్రియః ప్రియతమస్య హ || 17 ||

ఉద్ధవః సాత్యకిశ్చైవ వ్యజనే పరమాద్భుతే |
వికీర్యమాణః కుసుమై రేజే మధుపతిః పథి || 18 ||

అశ్రూయంతాశిషః సత్యాస్తత్ర తత్ర ద్విజేరితాః |
నానురూపానురూపాశ్చ నిర్గుణస్య గుణాత్మనః || 19 ||

అన్యోన్యమాసీత్సంజల్ప ఉత్తమశ్లోకచేతసాం |
కౌరవేంద్రపురస్త్రీణాం సర్వశ్రుతిమనోహరః || 20 ||

స వై కిలాయం పురుషః పురాతనో
య ఏక ఆసీదవిశేష ఆత్మని |
అగ్రే గుణేభ్యో జగదాత్మనీశ్వరే
నిమీలితాత్మన్నిశి సుప్తశక్తిషు || 21 ||

స ఏవ భూయో నిజవీర్యచోదితాం
స్వజీవమాయాం ప్రకృతిం సిస్సక్షతీం |
అనామరూపాత్మని రూపనామనీ
విధిత్సమానోఽనుససార శాస్త్రకృత్ || 22 ||

స వా అయం యత్పదమత్ర సూరయో
జితేంద్రియా నిర్జితమాతరిశ్వనః |
పశ్యంతి భక్త్యుత్కలితామలాత్మనా
నన్వేష సత్త్వం పరిమార్ష్ణ మర్హతి || 23 ||

స వా అయం సఖ్యనుగీతసత్కథో
 వేదేషు గుహ్యేషు చ గుహ్యవాదిభిః |
 య ఏక ఈశో జగదాత్మలీలయా
 సృజత్యవత్యత్తి న తత్ర సజ్జతే || 24 ||

యదా హ్యధర్మేణ తమోధియో నృపా
 జీవంతి తత్రైష హి సత్త్వతః కిల |
 ధత్తే భగం సత్యమృతం దయాం యశో
 భవాయ రూపాణి దధద్యుగే యుగే || 25 ||

అహో అలం శ్లాఘ్యతమం యదోః కుల -
 మహో అలం పుణ్యతమం మధోర్వనం |
 యదేష పుంసామృషభః శ్రియః పతిః
 స్వజన్మనా చంక్రమణేన చాంచతి || 26 ||

అహో బత స్వర్యశసస్తిరస్కరీ
 కుశస్థలీ పుణ్యయశస్కరీ భువః |
 పశ్యంతి నిత్యం యదనుగ్రహేషితం
 స్మితావలోకం స్వపతిం స్మ యత్ప్రజాః || 27 ||

నూనం వ్రతస్నానహుతాదినేశ్వరః
 సమర్చితో హ్యస్య గృహీతపాణిభిః |
 పిబంతి యాః సఖ్యధరామృతం ముహు -
 ర్వ్రజస్త్రియః సమ్ముముహుర్యదాశయాః || 28 ||

యా వీర్యశుక్లేన హృతాః స్వయంవరే
 ప్రమథ్య చైద్యప్రముఖాన్ హి శుష్మిణః |
 ప్రద్యుమ్నసాంబాంబసుతాదయోఽపరా
 యాశ్చాహృతా భౌమవధే సహస్రశః || 29 ||

ఏతాః పరం స్త్రీత్వమపాస్తపేశలం
 నిరస్తశౌచం బత సాధు కుర్వతే |
 యాసాం గృహాత్పుష్కరలోచనః పతి -
 ర్న జాత్వపైత్యహృతిభిర్హృది స్పృశన్ || 30 ||

ఏవంవిధా గదంతీనాం స గిరః పురయోషితాం |
 నిరీక్షణేనాభినందన్ సస్మితేన యయౌ హరిః || 31 ||

అజాతశత్రుః పృతనాం గోపీథాయ మధుద్విషః |
 పరేభ్యః శంకితః స్నేహాత్ప్రాయుంక్త చతురంగిణీం || 32 ||

అథ దూరాగతాఞ్ శౌరిః కౌరవాన్ విరహాతురాన్ |
 సన్నివర్త్య దృఢం స్నిగ్ధాన్ ప్రాయాత్స్వనగరీం ప్రియైః || 33 ||

కురుజాంగలపాంచాలాన్ శూరసేనాన్ సయామునాన్ |
 బ్రహ్మోవర్తం కురుక్షేత్రం మత్స్యాన్ సారస్వతానథ || 34 ||

మరుధన్వమతిక్రమ్య సౌవీరాభీరయోః పరాన్ |
 ఆనర్తాన్ భార్గవోపాగాచ్ఛాంతవాహో మనాగ్విభుః || 35 ||

తత్ర తత్ర హ తత్రత్వైర్హరిః ప్రత్యుద్యతార్హణః |
 సాయం భేజే దిశం పశ్చాద్ధవిష్టో గాం గతస్తదా || 36 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 ప్రథమస్కంధే నైమిషీయోపాఖ్యానే శ్రీకృష్ణద్వారకాగమనం నామ దశమోఽధ్యాయః ||